

באוצר החיים

ירח האיתנים

דברי אלקים חיים מאוצרו הטוב של
כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה

והמה בכתובים בגליונות היו"ל עולת שבת בשבתו
ע"י 'מכון דברי תורה'
מתוכם נאספו כמה אמרות טהורות
לתועלת התלמידים לשנן וללמוד בדרך קצרה

יו"ל ע"י

אוצר הספרים

דישיבת צאנו קלויזענבורג

ברוקלין ניו יארק

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כל הזכויות שמורות

©

Copyright

ישיבת צאנז קלויזענבורג

1420 50th St.

Brooklyn N.Y 11219

718.436.4209

להשיג הגליון בבתי מדרשינו די בכל אתר ואתר

ראש השנה

עיקר מגמתינו שיתגלה מלכותו ית"ש בעולם

יתפרסם שם כבוד מלכותו יתברך בין כל ברואיו, וע"י חטא אדה"ר נתקלקל הדעת אצל כל הברואים כנודע, ומזה השתלשלה אח"כ חטא דור הפלגה ודור המבול, ובמתן תורה פסקה הזוהמא וכעבור זמן קצר חזרו לקלקולם ונרדי נתן ריחו, ומטרת ביאת האדם לעוה"ז הוא לתקן חטא אדה"ר למען ידעו כל באי עולם כי ה' הוא האלקים ויהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו.

ובשומו על לב כי זה כבר ה' אלפים ותש"מ שנים מיום בריאת העולם, ואולי בסיבת עוונותיו כי רבו יש לו חלק בגרם עיכוב עולם התיקון, ושע"י מעשיו השיב הקב"ה ימינו אחר כאיש נדהם וכגבור לא יוכל להושיע, ימאס האדם בחייו מגודל מרירות לבו על אשר עשה.

התשובה הנכונה – מתוך אהבת ה'

דרך זו היא העיקרית בדרכי התשובה, ולא שיתבונן האדם איך שע"י עוונותיו נגרמו עונשים ויסורין לעצמו ולב"ב, ואף לא בעבור

החסידות. וכן הרבה דרשות שבספרו הקדוש נאמרו מאז. וגם כי ידוע שבמקום משכן כבודו בעיירת אוהעל היו הרבה אינשי דלא מעלי שהחלה לנשב בהם רוח הרפורמים, ובעבורם ה' צורך לדרוש דברי מוסר בצורה זו וד"ל.

והמעין בספה"ק נועם אלימלך או בספרי רבה"ק מלובלין ובשאר ספרי תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע, לא ימצא שם דברי מוסר כאלו. (דרשה לפני תקי"ש תש"מ)

במדרש (ויק"ר כט, א) עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר בשעה שהקב"ה יושב ועולה לכסא דין בדין הוא עולה וכו' ובשעה שישראל נוטלין שופרותיהן ותוקעין לפני הקב"ה הוא עומד מכסה"ד ויושב בכסא רחמים וכו' ומתמלא רחמים עליהם וכו', ורבו הדקדוקים.

דרך תלמידי בעש"ט שלא לעורר בעונשי גיהנם

ידוע שאבות החסידות לא היתה דעתם כ"כ נוחה מאותם מגידי מוסר אשר הרבו להוכיח בשכר ועונשא, שע"י השומע שב רק מחמת יראת העונש ולא בתשובה מאהבה שהזדונות נעשו על ידה זכויות, ותשובה וחרטה באופן כזה אין לה קיום כי ביום מחר יסיתנו יצרו הרוג בקר ושחוט צאן ולמחר נמות.

ולכן הורו הם דרכי תשובה שיתבונן האדם בתפקידו ומשימתו עבודה נשלח עלי אדמות, שתכלית בריאת העולם היתה למען

א. ראיתי לזקה"ק זי"ע בישמח משה לר"ה (דרוש ט) אשר דרוש דרש משה בתוכחת מוסר דברים הקשים כגידין בצירוי עונשי גיהנם ומתן שכר טוב הצפון לשומרי מצוות ה', ואשר כל המעיין שם ימס לבו כמים.

ולולי המסתפינא הייתי אומר הנלפענ"ד, כי לפי חשבון השנים שכתב שם (בד"ה הנמשל) יוצא שדרשה זו אמר טרם נסע אל הרבי מלובלין זי"ע ונתקרב לדרכי

זאת בחטאי, וכיון שהגיע לדעת זו לשוב מאהבה על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה'.

התפלות בר"ה – למען שמו באהבה

בבוא יום הדין שכל באי עולם יעברון כבני מרון לדונם לחיים ולפרנסה הם וב"ב, ישראל קדושים מזניחים לגמרי מודעתם את צרכיהם, וכל בקשתם ביום הזה היא רק ובכן תן פחדך ה"א וכו', ותמלוך אתה הוא ה"א מהרה לבדך על כל מעשיך, לשים קץ ותכלית לחילול שמו הקדוש שיתקדש שמו יתברך בעולמו.

ועל כונה זו ג"כ חוזרים בתשובה על פשעיהם לכל חטאתם, לא בגלל דאגתם עבור שיצא דינם לאורה, ואף לא למען תיקון נשמתם, רק למען קדושת שמו יתברך.

בזה יבואר הטעם שכתבו לדלג על חרוזי אבינו מלכנו חטאנו לפניך, ולהתחיל אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה, להראות שאין מגמתינו ובקשתינו על כפרת החטאים, רק שיכירו כל יושבי תבל כי אין לנו מלך אלא אתה, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה"א ישראל מלך.

הצפוי לגאולה – שיתקדש שמו ית'

בעולם

וכן בקשותינו על קץ גאולתינו, אין המגמה בשביל שנהיה אז שלמים ושקטים, אלא למען ישונו נדחי ישראל שיחזרו אל שורשם בקדושה כל הני ניצוצות הק' שנתפזרו, להעביר רוח הטומאה מן הארץ.

כמו שאמר זקה"ק בעל ישמח משה ז"ע בדרשתו האחרונה "סהדי במרומים, כי אלמלא הייתי יודע שיתמשך הגלות עד כה לא הייתי מחזיק מעמד, אלא שרמיתני ודחיתני מיום

כמתי נשמתו, אלא יתבונן שבסיבת עוונותיו גרם העדר התגלות כבוד מלכות שמים, ושרויים אנחנו בגלות המר הזה קרוב לתשע עשרה מאות וי"ג שנים, זאת ישים האדם אלא לבו ויתאונן גבר חי על חטאיו.

ידוע מהרה"ק מראפשיץ ז"ע שבא פעם לפניו איש חוטא ובעל עבירה שכשל כחו מסבל תעניתים וסיגופים, וציוה הרה"ק על בנו הרה"ק ר' אליעזר ל"ע לפטמו ולעדנו במאכל ומשתה ואח"כ להכניסו לפניו, ואז דיבר בקדשו אליו דברים היוצאים מן הלב בזה"ל: "זאג נאר וואס האט דיר דער גוטער באשעפער אזוינס גיטיען אז דו האסט אזוי פיעל גיזינדיגט פאר איהם", ובתום דבריו אמר עמו מלת אשמנו ומיד נפל הלה בהתעלפות, וכך נשנו הדברים כמ"פ עד שסיים עמו אמירת כל סדר הוידוי.

תשובה על תשובה בלתי נכונה

בזה יבוארו הכתובים בהפטרת היום, שמוע שמעתי אפרים מתנווד ומתנחם על תשובתו אשר שב מחמת יסרתני ואוסר, היינו בשביל עונש היסורים, כעגל לא לומד איך לשוב, ולזה הוא מבקש מהשי"ת השיבני והורני דרכי תשובה, ואף כי כבר חזרתי בתשובה אבל הרי ואשובה כי אתה הוי' אלקי, רצ"ל כי אופן וסיבת תשובתי היתה לאשר גרמו העוונות להפוך עלי מדה"ר בחינת שם הוי' למדה"ד בחינת אלוקי.

ובגין דא כי אחרי שובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך, כי נוכחתי לדעת שלא זו דרך הישר באופן התשובה, וע"ז בושתי וגם נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי על שלא הבנתי אז דרכה של תשובה, אבל הדרך הנכון הוא להתבונן אשר הבן יקיר לי אפרים צ' לשים על לב שמוכשר ומסוגל אני להיות בן יקיר להקב"ה, ואיך שעויתי

משמאילים ומלאכי יושר מיימינים, ומלך במשפט יעמיד ארץ ויושביה לשקול במאזני משפט, ובריות בו יפקדו מי לחיים ומי לשובע.

אבל כשישראל נוטלין שופרותיהן דייקא, רצ"ל שעצם מטרת השופר למענם היא, לבקש על בני חיי ומזוני ושנה טובה ומבורכת להם ולאנשי ביתם, ותוקעין לפני הקב"ה, שלא איכפת להם מעניניהם וצורכי ביתם אלא מוסרים את עניני המשפט והבקשות על דבר כבוד שמו יתברך, ומוכנים הם למסור את נפשם לאבדן נצחיי אם בהם תלוי ועומד קץ הגאולה, וכל מגמתם היא רק למען יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, אז בטל דינא, מכיון שאין בנ"י מבקשים כלל פרנסה וחיים רק תובעים את עלבון כבוד שמו יתברך, וע"ז לית דין ולית דיין, והקב"ה עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים.

דרשה לפני תקיעת שופר תש"מ

אל יום, ובקשתי שעכ"פ עכשיו יבוא, ושמא תאמר שיש לי בזה איזה נגיעה, הנני מסכים שישרפו אותי ויפזרו את אפרי על ז' ימים ולא יודע לי לעולם שמשיח בא, אלא שיבוא למען יתגדל ויתקדש שמוי רבא", עכתד"ק.

בזה יובן מנהג ישראל לומר לפני התקיעות המזמור למנצח לבני קרח וגו', כל העמים תקעו כף הריעו לאלקים וגו', ידבר עמים תחתינו ולאומים תחת רגלינו וגו', כלומר שמטרת בקשתינו בזה היא רק למען כבודו יתברך, שכל העמים יתקעו כף ויריעו לאלקים בקול רנה בביאת המלך המשיח.

בשביל שבנ"י מבקשים רק על כבודו

מתעורר רחמים

וזה דבר המדרש בשעה שהקב"ה יושב ועולה לכסא דין בדין הוא עולה, שהמקטרגים

שבת שובה

עיקר התשובה על ביטולה של תורה

במשך השנה הלך לאיבוד על דברים של מה בכך והבל הבלים.

ביטול תורה גורם עיכוב התפלות

ודיין גרמא אשר גם כי יזעק וישוע שתם תפלתו, וכדבר האמור (משלי כח ט) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה. אשר על כן כשבאים לבקש תפלה חשובה פותחים ארון הקודש, כדי לפייס את התורה הקדושה שפגמנו בכבודה במה שלא עסקנו בה.

כמו כן בליל התקדש יום הכפורים נוהגים להוציא ספר תורה ולסבב בה בבית המדרש, וכל אשר יראת ה' נוגעת בלבבו ניגש בפחד ורעדה לנשק את הספר תורה, ובושה תכסה פניו בהעלותו על לבו כמה זמן היה יושב ובטל מדברי תורה, ואת דבר ה' ותורתו הקדושה בזה, ויקבל על עצמו מהיום והלאה לשמור על כל רגע ורגע שלא תהא לבטלה, ובכן יעלו התפלות ויתקבלו לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

שבת שובה – תשובה על השבת

לזהנקרא שבת שובה, ובספר דברים אחרים להחיד"א דרוש דרש לפי דרכו בקודש כמה טעמים ועניינים בזה, ולדרכינו נראה על פי מה דאיתא בזוה"ק (ח"ב דף ע"ב צ"ב ע"א והובא בבני יששכר מאמרי השבתות מאמר א' אות ה) דשבת קודש הוא יומא דאורייתא, ובעוה"ר מה נאמר ומה נדבר כשגם ביום שבת קודש הולכים בטל ועוסקים בפטומי מיילי והבלי עולם הזה.

וידיך משה וגו', ובתרגום יונתן בן עוזיאל ואזל משה למשכן בית אולפנא, וצריך ביאור. וברש"י לא אוכל עוד לצאת ולבא בדברי תורה, מלמד שנסתמו ממנו מסורות ומעיונות החכמה, עכ"ל. ותמוה מאוד להבין פשר דבר, על מה זה נסתמו מעיונות החכמה ממשה רבינו דוקא ביום הסתלקותו, אשר כידוע בשעת פטירתם מן העולם מתעלים צדיקים לשיא המדרגה, והיה נחשב לזכות להיות אצל צדיקים בשעת ההסתלקות.

ביטול תורה – עון שבנ"א מזלזלים

ונקדים לתת טעם לשבח על מנהגינו בימים אלו לפתוח את הארון כשאומרים פיוטים חשובים, כי להורות נתן שעיקר התשובה בימי התשובה צריכה להיות על עון ביטול תורה, שבעוה"ר בני אדם מזלזלים בה עד שנעשית כהיתר, ואין איש שם על לב דכשעומד ומדבר דברים בטלים בשעה שבמקומם היה יכול לומר כמה מיילים בתורה הקדושה הרי הוא מבטל כמה מצוות עשה של תורה, וכמו שידוע מהגר"א (שנות אליהו פאה פ"א מ"א בד"ה ותלמוד תורה) שבכל תיבה מקיימים מצות עשה, ונמצא כאשר אומר 'אמר רבא קיים שתי מצוות של תורה.

אזי לנו מה נענה ליום הדין כי אין איש צדיק בארץ אשר לא יחטא בעון זה, ואף אלו שטורדים על המחיה ועל הכלכלה אם יפשפשו במעשיהם בודאי ימצאו שהרבה זמן וזמנים

בעודה ר"ד דא עקא וסיבת כל הצרות שעלו בימינו, ולעת כזאת חייב כל אחד לקבל עליו עול תורה להגות בתורה יומם ולילה ברוב עם בין כותלי בית המדרש דייקא, ולא בבית שם יש לו הפרעות וביטולים שונים וכמאמר העולם (על משקל הכתוב תהלים צה י) 'והיים' (בבית) לא ידעו דרכי.

תורה אנוני ומצלי

ולפי שגדול כח התורה להמשיך בה ישועת ה', לכן כשנאמר למושה רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה ניסה לפעול בכח לימוד התורה, על כן וילך משה, וכתרגום יוב"ע ואזל למשכן בית אולפנא, כדי שהמלאך המות לא ישלוט עליו, וכמו שמציינו בדוד המלך ע"ה (שבת ל' ע"ג) קם מלאך המות קמיה ולא יכיל ליה דלא הוה פסיק מפומיה מגירסא וכו', ואף משה רבינו אילו היה יושב ועוסק בתורה לא היה אפשר לסלקו מן העולם.

אך כיון שנגזרה גזירה לכן מאת ה' היתה זאת אשר לא אוכל עוד לצאת ולבא, וכפירש"י שנסתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה, כדי שלא יוכל לצאת ולבא בדברי תורה, ויתקיימה הגזירה.

נמצא שהדרש קשור לפשוטו של מקרא, דמתוך שלא אוכל לצאת ולבא בדברי תורה, לכן אסתלק מן העולם ולא אוכל עוד לצאת ולבא לפניכם. וה' אמר אלי לא תעבור את הירדן הזה, וממה שנסתמו ממני מעיינות החכמה רואה אני שאין בידי לבטל גזירת השי"ת, כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמוד.

ונזכה שיקויים בנו אורז"ל (אבות ג ה) כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות.

דברי אגדה בדרשת שבת שובה תשל"ח

ועל זה מרמזים שבת שובה, שיעקר התשובה חייבת להיות על שפגמנו בשבת יומא דאורייתא ולא עסקנו בתורה. ולכן מנהג ישראל תורה שהרב דורש בשבת שובה בפלפול וסברא, וכן נהג גם זקה"ק בעל דברי חיים זי"ע.

וזוה שאומרים גם באפטרותא דיומא (הושע יד ב-ג) שובה ישראל וגו' קחו עמכם דברים ושובו אל ה', ובמדרש (שמו"ר לה ז) דברים אני מבקש שנאמר קחו עמכם דברים ושובו אל ה', ואני מוחל על כל עונותיכם, ואין דברים אלא דברי תורה שנאמר אלה הדברים אשר דבר משה, ע"כ. אמרו אליו כל תשא עון, וזאת ביכות אשר וקח טוב, ואין טוב אלא תורה (ברכות ה' ע"א), שאנו מקבלים עלינו מהיום והלאה לעסוק בתורה ולא לעזוב לקח טוב.

ודברת במ ולא בדברים בטלים

אמרו חז"ל (ב"ר סה ט) הקול קול יעקב והידים ידי עשו, בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין הידים ידי עשו, ואם לאו הידים ידי עשו. ועמדו בזה דהלא לא נאמר אין הידים, רק הקול קול יעקב והידים וגו', ומשמעותו שגם בזמן שקולו של יעקב מצוי, יש הידים ידי עשו.

ונראה לפרש שדרש כפל הלשון הקול קול יעקב דתרי קלי משתמעין, שאמנם עוסקים בתורה אבל נותנים קולם גם בדברים בטלים, ואין מקיימים בעצמם מה שאמרו (חולין פ"ט ע"א) מה אומנתו של אדם בעולם הזה ישים עצמו כאלם היינו שלא ישתמש בפיו אלא לצורכי גבוה ודברי תורה ולדבר במ ולא לדברים בטלים, והיא הגורמת אשר והידים ידי עשו שולטות, ואלמלי היה קולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות בלבד ללא ביטול תורה, כי אז אין הידים ידי עשו.

יום הכיפורים

רצונינו לעשות רצוניך ומי מעכב שאור שבעיסה

ואז נפתחו עיני האדם ורואה האיך סר מן הדרך (הישרא). אך עיקר התשובה להדבק אז ביוצרו, ולא זה בלבד לקבל עליו שלא לחטוא ח"ו עוד, רק יוסיף אומץ בתורה ועבודה לפי שכלו אין לשער במסירות נפש.

וזו מאה"כ כי ביום הזה, עצומו של יום הוא כח מאת הבורא ב"ה וב"ש, לכפר מכל חטאתיכם, היינו התאוות והחומרות שמקרי חטאי האדם וחסרונו, לפני ה' תטהרו, היינו שאתם צריכים להתעורר לאחר התעוררות דלעילא כנ"ל, אתם תטהרו לפני ה', היינו בפנימיות נפשתיכם שהוא לפני ה', עכלה"ק.

שעל אף שבכל השנה חטאו בני, אין זה אלא מחמת חסרון ידיעה ושגגת לבם וחומר המתאווה, וזה לך האות שהרי במעלי יומא דכיפורא בהעיר ה' את רוחם ונפתחו עיניהם לראות שחטאו והעוו, מיד כולם שבים בתשובה שלמה מדעת עצמם, ומודים ועוזבים ומתנחמים על פשעיהם.

התעוררות בני ביום חק' – הוכחה שחטאו רק מטמא לב

כי גלוי וידוע לפנינו ית"ש שאין בני רוצים ח"ו למרוד בו ולעבור מצוותיו אלא שנסתמו

במשנה (יומא פה:) אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, שנא' וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ואומר מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, ורבו הדקדוקים בזה.

ע"י ביטול החומר ביום חק',

מתעוררים בני לתשובה מאליהם

ונראה בהקדם מ"ש זקה"ק זי"ע בדברי חיים (ליום כפור אופן ג') לפרש הכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו, וזל"ק: דהנה ידוע שרצון כל אחד וא' מישראל לעשות רצון קונו, אך ע"י שאור שבעיסה והחומר מתאווה נתבלבל השכל, וה' ברוב רחמיו נתן לנו תורתו הקדושה ומצותיו הישרים, ונתן לנו יום אחד בשנה לכפר על חטאותינו ונפלו התאוות ומחשבות זרות, וישוב הדעת למקומו, ולזה אז נפקחו עיני העברים כיצד יעשו תשובה על מעשיהם כל השנה.

ולכן אז נתגבר כח התשובה, כידוע המנהג בכל ישראל שבערב יוה"כ פ סמוך לעת ערב אפי' פחותי ערך מעוררים למאד במסירות נפש לה' בתשובה, כי אז נתבטל כח התאוות והחומר,

אנו עושים תשובה מאהבה לאחר כן, לטהר אותנו לפני ה'. (ספה"ק דברי חיים, ליו"כ, ד"ה א)

ב. כי ביום הזה יכפר, היינו יום הכיפורים מכפר, ואז כשאין מסך החטאים בינינו ליוצרו ית"ש, אז ממילא

מצדקי היא זאת שאמר כי פשעי אני אדע וגו', ולך לבדך חטאתי וגו', והלא אדרבה היא הנותנת לחייבו ביותר.

ויש לבאר כי הנה בודאי שהיו לו לדוד ענינים וכוונות נעלות ונשגבות בעשותו זאת ואין אתנו יודע עד מה, ולואי שיהיו כל עסקי ומעשיי בעוה"ז עולים כחלק אחד מני אלפי אלפים ממעשהו זאת של דוד המע"ה, וכבר אמרו"ל (שבת נא) כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה. והפשטות היא שנמשל בזה באיזה ענין דקה מן הדקה, וזה כבר נחשב אצלו לעון.

לכן ביקש דוד המע"ה, הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני, רצ"ל מעצם העון ועצם החטא טהרני וכבסני, וביאר את דבריו, האמנם כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, אעפ"כ אני עומד לבקש סליחה, כי לך לבדך חטאתי, כלומר בשעת החטא היתה כוונתי בלתי לה' לבדו, בדמותי בדעתי שאני עושה בזה ענין גדול לכבוד שמים, והרע בעיניך עשיתי, שח"ו לא עלתה במחשבתי שהקב"ה מעלים עין ואין השגחתו במקום ההוא, אלא ידעתי שענינו צופיות ורואה את כל הנעשה, ואפ"ה חטאתי מחמת שהסיתני יצרי כי הדבר לצורך גבוה, וא"כ סר עוני וחטאתי תכופר.

ע"י קדושת היום הודע אליו חטאתו

בזה נ"ל טעם המנהג לחזור ולהתודות בכניסת היום (וכשיטת הרמב"ן שעיקר הוידוי בכניסת היום, יעוין לבוש סי' תר"ז וכן בפר"ח שמה עיי"ש), כי הרבה עבירות יישנם שמבעוד יום היו אצלו בהעלם ידיעה ולא ידע כי עולתה בו, וברדת הלילה בהתעוררות היום הקדוש או אז הודע אליו חטאתו אשר חטא על הנפש, ויעמדו לפניו כהרים וגבעות וכמשא כבד יכבדו עליו.

עיניהם ולכם מרוב גירויי יצה"ר וכשל כח הסבל ולא ידעו במה ישלחו, והסימן לזה כנ"ל, שבבוא יום הגדול והנורא כולם זוחלים ורועדים ומתחרטים מעומק הלב כשנוכחו לדעת את אשר פעלו ומה שעשו, וכמ"ש זקה"ק שם (באופן הא) וז"ל אנו רואים שלכל איש ישראל בא ההתעוררות תשובה ביוהכ"פ מעומקא דליבא, עיי"ש דבה"ק.

וכבר הורו כן כל הצדיקים תלמידי הבעש"ט זי"ע, אשר רום ערכם ומעלתם נשגבה מאד וכמעלת התנאים והאמוראים בדורם ודיבורם עשה רושם בשמים ממעל.

היצה"ר מסמא עיני בני אדם

ובספה"ק נועם מגדים פ"ר נצבים על הפסוק אם יהי נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה"א וגו', מביא בשם הבעש"ט וכעין זה בשם אביו הקדוש עיי"ש, שהאיש הישראלי בכל דרגא שהוא אינו מרוצה ח"ו לעבור את פי ה', אלא שיצרו מתגבר עליו בפיתויים שונים לחפש לו היתרים וקולות שמותר לעשות הדבר ואין כאן עבירה, ואדרבה יתעתענו כי מצוה יש בדבר, כגון לגנוב ולהונות בכדי שיוכל להחזיק את בניו ולגדלם לתורה ומעש"ט וכדו'.

ומפרש, אם יהי נדחך בעבירות רבות, אבל בקצה, באיזה נקודה קטנה היתה במחשבתך השמים, לעשות את הדבר לצורך גבוה שדמית בדעתך כי הנך מצווה ועושה בדבר הזה, משם, רצ"ל מן אותה נקודה, יקבצך ה"א וגו', אתד"ק.

בזה נראה לפרש ג"כ מה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים נא, ז) הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני, כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי. וצ"ב מה

ממרום לפקוח את עיניכם העוורים לראות לפני מי אתה עומד ונגד מי חטאתם, אז אתם מטהרים, שנא' וזרקתי עליכם מים טהורים, ואח"כ וטהרתם אתם את עצמכם לשוב בתשובה.

ועל זה הביא ממקוה ואומר מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, דקיי"ל (חולין לא) בנדה שנאנסה וטבלה עלתה לה טבילה, וכן ג"כ בענין טהרת הנשמות, וע"ד שכתב הרמב"ם (סוף הל' מקוואות) שמקוה רומז להבאת נפשו במי הדעת יעו"ש. שהקב"ה יזרוק על בני"י מים טהורים מימי הדעת לטהרם שלא מדעתם, ואז יחזרו בתשובה אמיתית להשי"ת מדעת עצמם, כי ישוב להם דעת אמת והתוודו את עונם.

דרשה קודם כל נדרי תש"מ

ומתבונן ג"כ איך שמאז וידויו בערב יו"כ ועד עתה כבר הרבה לחטוא בדברים שלא היו נחשבים בעיניו לחטא כלל, שכמ"פ הסיח דעתו משם הוי' ב"ה וב"ש, וחשב מחשבות לא קדושות, ודיבר אשר לא כדת, ולכן מתודה שנית על כל אותן חטאים שנודעו לו עכשיו.

ה' פוקח עינים עוררות – **וישראל** **שבים מעצמם**

וז"ש אשריכם ישראל, ואינכם בגדר פושעים ומורדים, ודין יוכיח שהרי בהתעוררות שכליכם לפני מי, כלו' כאשר אתה הראית לדעת לפני מי אתה עומד ונגד מי חטאתם, מיד אתם מטהרין ומתחרטים מעומק הלב, וזאת כאשר ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, כשמעיר ה' רוח

סוכות

לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה גַם יְסוּרִים רוּחָנִיִּים וְקוֹשִׁיִּים בְּעִבּוּדַת ה'

יסורי הצדיקים – הפרעות בעבודת ה'

אמנם מצינו (ברכות ה' ע"א) כל שהקב"ה חפץ בו מדכאו ביסורין, ולחד מ"ד אף שיש בהם ביטול תורה וגם ביטול תפלה הם יסורים של אהבה. והענין בזה כי כך דרכו ית"ש שאת אשר יאהב יוכיח, וברצותו לייסר את הצדיקים הלא אם יביא עליהם יסורים גשמיים לא יצטערו כלל שכן לא על צרכי הגוף ומכאוביו ידוה לבם. ובאדם כזה כשרוצים לייסרו בהכרח להביא עליו יסורים המפריעים לו בעבודת הקודש, אשר רק בכך צערו מרובה.

וכך ראיתי אצל כ"ק אאמו"ר זי"ע, שבסוף ימיו היה סובל מחולי העינים, והתענה אז בתשעה באב באומרו שאינו רוצה לאכול בת"ב האחרון לימי חייו, ולפנות ערב נחלשה מאוד ראיתו, ובמוצאי ת"ב נסענו לרופא גדול, והוא אמר שיש לו עור דק על עיניו וניתן לרפאותו על ידי ניתוח אבל במשך עשרה חדשים לא יוכל לראות. לשמע הדברים נתחווירו פני קדשו ונצטער

נצטוינו במצות היום (ויקרא כג, מ) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים, ויש ליתן טעם ע"פ פשטות למצוה זו, גם לבאר לשמחה מה זה עושה. ובתנחומא (אמור סימן כ"ב) וכי ראשון הוא והלא ט"ו הוא אלא ראשון הוא לחשבון עונות עכ"ל, וצ"ב.

הנראה בביאור הדברים דהנה אמרו חז"ל (ברכות נ"ד ע"א) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, ומפרש בגמרא (שם ס' ע"ב) לקבולינהו בשמחה. והנה הדברים מתקבלים על הדעת בעניני גשמיות, שישים אל לבו כי אדם סופו לעפר וימיו כצל עובר, ובפורעניות הבאות עליו יתכפרו עונותיו ויזדכך נשמתו, ורב טוב צפון לו לעולם הבא. אבל כאשר גם בעניני רוחניות צר לו, שקשה להיות יהודי מרוב התגברות הסט"א והטומאה בכל עבר ובכל פינה, פנינו לימין ואין עוזר ולשמאל ואין סומך, וכבר באו מים עד נפש, איך אפשר להכניס שמחה בלב ולברך על הרעה.

וכידוע מהה"ק רבינו הר" אלימלך זי"ע ועכ"ל, א"כ ברצות השי"ת לייסרו ביסורין של אהבה שיכאיבו לו, אז ההכרח להביאו ליסורין של ביטול תורה ותפלה שזה נוגע ללב הקודש, ובאופן זה הוא יסורין של ממש. (מכתבי תורה, מכתב רס"ג)

ג. ומה זה לצדיקים יסורי הגוף, דראב"ש בב"מ דף פ"ד ע"ב דאמר להו ליסורין אחי ורעי בואו, ובצפרא אמר להו זילי מפני ביטול תורה, ואדרכא הוא שמח בשמחה יתירה בראותו והרגשתו יסורין של הגוף העכור אשר תריכהו מריבה גדולה כלשון האוה"ח,

הסט"א והטומאה. כך עלתה במחשבה לפניו ית"ש, ואסור להרהר אחר מדותיו.

בטל רצונך מפני רצונו

בזה הבנתי מאמר קדשו של זקה"ק מצאנו זי"ע, הרב הזקן (כך היה רגיל לכנות את רבו הקדוש מראפשיטץ זי"ע) היה לו מדריגה שכאשר ביקשו ממנו לצדקה אם היה לו כסף היה נותן וכשלא היה לו לא נתן, ואילו אני אם אין לי מה לתת יש לי צער גדול ביותר (בלשון קדשו: פאלט פין מיר שטיקער פלייש), עכד"ק. כי זה ממעלת הצדיקים שהם ששים ושמחים גם כאשר מן השמים מעכבים בידם לקיים המצוות, ובעונות קדשו החזיק עצמו שעדיין לא הגיע למדריגה זו.

וראיתי פעם העתקה ממכתב קדשו של הרה"ק מוהר"י מבעלזא ששלח למחותנו הרה"ק מוהר"מ מויזניץ זי"ע, כשהיה חולה ואסרו עליו הרופאים להתענות ביוה"כ, וכתב לו שכך היה מעשה אצל אביו הקדוש השר שלום זי"ע ואמר אז בשמחה, אם הרופא מצוה לאכול הרי שזה מצות השי"ת, ויאמין לי שלא ראיתי אצלו שמחה כזאת זולת באכילת מצה בלילי פסחים, עכתד"ק.

וזוה מדריגה גבוהה מאוד, שכל כולו אינו מתכוין אלא לקיים רצון הבוית"ש, ומכיון שעכשיו זה רצונו הרי שחובה עליו לשמוח בזה כמו בקיום שאר מצותיו ית"ש.

כ"ק אאמו"ר מאוד, והרופא בכערותו ניסה להרגיעו שגם למיניסטר טיסא שם בהונגריא קרה כזאת ולבסוף חזרה אליו ראייתו. כשהיינו בחוץ אמר לי כ"ק אאמו"ר, תאמין לי שאלמלי היו חובשים אותי בבית האסורים כשגמרא עמדי הייתי מקבל זה באהבה אבל דבר כזה שעשרה חדשים לא אוכל לעיין בספרים זה קשה מאוד מאוד, עכד"ק.

חייב לקבולינהו בשמחה – אפי'

קושיים רוחניים

ועל זה אמרו החייב לקבולינהו בשמחה, דאף שעיי"ז יתבטל מקיום מצוות השי"ת הלא גם זה רצונו ית"ש, וכי מה איכפת לו להקב"ה למי ששוחט מן הצואר או למי ששוחט מן העורף (ב"ד מד, א), ולא עליך המלאכה לגמור אלא לעשות רצון אביך שבשמים, ואם כך גזרה חכמתו ית"ש למנוע אותך מעבודתו הרי שזה רצונו יתברך.

ומכיון שבאמת היה רוצה לעסוק בתורה ולקיים מצות השם אלא שמן השמים מעכבים אותו הרי אמרו (ברכות ו' ע"א) חישב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה. ואדרבה עצם הדבר שמצטער למען כבוד השי"ת על שאינו יכול ללמוד ולהתפלל כדת, על שכניתא בגלותא, או שמשתתף בצערן של ישראל, הרי זה חביב וחשוב לפני המקום יותר מאם היה לומד ומתפלל, ובעצם הצער נשבר כח

ד. העובד את ה' באמת אינו אומר שאינו יכול לעבוד את ה' רק באופן שהוא רוצה, כגון רק אם יהיה לו ממון הרבה ודירה נאה, או שאר אמתלאות שמפתה היצה"ר לכל אדם באשר הוא. אלא מי שעובד ה' באמת יודע להחשיב את כל מה אשר הוא יכול לעשות, אפילו את העבודות הקלות ביותר.

...אם האדם יכול ללמוד, עליו ללמוד, ואילו אם עיניו כואבות לו ואינו יכול בשום אופן ללמוד, יאמר תהלים ושירות ותשבחות לה', וכדומה. כי אין הקב"ה מצווה לאדם שיעשה רק מה שביכולתו, ואין לו לשאוף לדברים שאינם לפי יכלתו והשגותיו. כיצא בזה הארכת בתשובה (ש"ת דברי יציב ליקוטים והשמטות

עצב בלבו, שהלא אין לך אדם שאין לו איזה דאגה וצרה הן בענייני רוחניות והן בענייני גשמיות המעיקים על לבו, ובשמחת בית השואבה ראו ולמדו דחייב לקבולינהו בשמחה.

איגוד ארבעת המינים – הוראה שכולם אחוברים

ענין זה יש לרמוז במצות ארבעת המינים. דאתרוג יש בו טעם וריח ולולב טעם ולא ריח והדס ריח ולא טעם וערבות הם בלי טעם ובלי ריח, דהנה הריח היא חוש רוחני וכד"א (ישעיה יא. ג) והריחו ביראת ה', וכן אמרו (ברכות מ"ג ע"ב) איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו הוא אומר זה הריח. ולעומת זה הטעם הוא חוש גשמי דבר שהגוף נהנה ממנו.

ע"ז זה אמר הכתוב ולקחתם לכם ביום הראשון, ראשון לחשבון עוונות, היינו דכשעברו כמה ימים מן יום הקדוש והנורא האיש הישראלי בא לחשוב חשבונו של עולם ולראות איך ובמה נתקנו מעשיו מאז, האם השליך און ועזב את העבירות שהיה רגיל בהם מקודם, האם הוא לומד ומתפלל ביתר שאת ויתר עז, האם נזהר ביותר בקיום מצות שויתי ה' לנגדי תמיד, האם בקריאת שמע הוא מקבל עליו עול מלכות שמים באופן יותר מעולה מאשר לפני יוהכ"פ, האם נזהר יותר בדיבורו. ורואה ומכיר בעניו שעדיין הוא כבתחלה ומכף רגל ועד ראש אין בו מתוס, לא הנחתי עבירה שבתורה שלא עברתי עליה ולא קיימתי

שמחת בית השואבה – לשמחה גם במצבי ירידה

וע"ז זה מורה ענין הקידה, שנועץ שני גודליו בארץ ושוחה ונושק את הרצפה, שיש בעשיית דבר זה צער גדול בגשמיות, ומאידך מורה גם על מצב שפל ברוחניות שראשו מוטה לארץ, והמוח שבראש שעליו לעסוק בתורה ותפלה הוא מלא ארציות, ואפילו הכי שמחים ורוקדים.

וע"ז דבר זה רמז גם רשב"ג שהיה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק אחת ונוטל אחת, דאור רומז לתורה וכד"א (משלי ו. כג) כי נר מצוה ותורה אור, ורמזו במעשהו כי הנה למראית העין נראה שעוד רגע קט יפול הנופל, כי תורה ולומדיה הם כבר בתכלית השפלות, אבל לבסוף הנה ה' נצב לשומרם שלא יפלו לגמרי.

ול"א עוד אלא שעצם דבר זה שאדם מישראל מיצר ודואג על שאין באפשרותו לעסוק בתורה כרצונו, ועל עלבון התורה, מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, והיא העולה ועומדת לפני כסא הכבוד להמשיך אורה על פני תבל.

ולכ"ן אמרו מזמורי "שיר המעלות" בשמחת בית השואבה, כי אז היו נזכרים ונעשים בבחינה זו לקבל כל המאורעות בשמחה. ולפיכך מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו, דבהיות ולא למד לקח זה שבכל עת ובכל זמן ובכל מצב צריך להיות בשמחה הרי תמיד יעלה

המצוות הוא לעשות רצון ה', וכאשר האדם עובד את השי"ת באמת אז ישכיל כי את כל אשר יעשה הוא לנחת רוח לפני ה' שאמר ונעשה רצונו. (שיעור חורש"י פרשת נצבים תשמ"א, ליקוטי ד"ת, שנה כ"ח, גליון מ"ח)

סימן קיז אות ו) לברר שחולה פטור לגמרי מן התפילה, ואין בכוחו לברר הענין כעת, אבל כן נראה לי ברור שחכמים לא הטילו חובת תפילה על החולה. כי האדם צריך לעשות רק מה שביכולתו, ואין הקב"ה צריך למצוות שבני אדם מקיימים. עיקר קיום

אף מצוה אחת, ומאז יוהכ"פ עוד קלקלתי ביותר והוספתי חטא על פשע.

לכן נצטוינו לקחת פרי עץ הדר שיש בו טעם וריח, חיי עוה"ב וחיי עוה"ז, וגם טעם עצו ופריו שוה (סוכה ל"ה ע"א) היינו שגם בגשמיות יש לו טעם וטוב לו גם בעוה"ז. וכפת תמרים שבהם טעם ולא ריח, רומז למי שאינו בן עוה"ב אבל לפחות יש לו משלות עוה"ז. וענף עץ עבות ריח בלי טעם, שמתיסר בעולם הזה אבל הוא מלא מצוות ומעשים טובים. וגם וערבי נחל שאין בהם לא טעם ולא ריח, ולהורות נתן דגם מי שאין לו משלות עוה"ז ולא מצוות ומעשים טובים לחיי עוה"ב אף הוא נאגד יחד עם שאר המינים, דכיון שהשי"ת הביא עליו יסורים ועיכובים הרי שגם זה רצון הבוית"ש שהוא לא יעסוק בתורה ועבודה, ואף גם אם תחלה הוא עצמו לא רצה מ"מ עכשיו שרוצה ואנוס הוא בדבר הרי שמן השמים מעכבים על ידו.

ועל כל זאת ושמתם לפני הוי' אלקיכם, הוי' רומז על עניני רוחניות להשם, ואילו אלקיכם מורה על בחינת לכם לכל צרכיכם, והכתוב מלמדנו בזה דאף כשהוא נכאב ונעצב על שניהם גם יחד, כי לקה בכפלים בגשמיות וגם ברוחניות, חייב לקבולינהו בשמחה, ושמתם לפני הוי' אלקיכם.

בני מבקשים ישועה גשמית ורוחנית

ונבוא בזה לפרש מאמר המשורר האלקי (תהלים קכא), שיר למעלות אשא עיני אל ההרים

מאין יבא עזרי עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ, רומז שזקוקים לעזרה ברוחניות בחי' שמים, שנוכל להתחזק בנקודת היהדות, וגם לישועה בגשמיות בחי' ארץ, כי תקפו עלינו הצרות עד מאוד.

אל יתן למוט רגלך, היינו ע"ד שאמרו (פסחים ק"ט ע"א) ממונו של אדם מעמיד אותו על רגליו, ורצ"ל שלא יתן לסט"א לחמוס ממך השפע בגשמיות. אל ינום שומרך, שישמור אותך מחטוא לו, וע"ד שאמרו (במדב"ר י"א) וישמרך מיצר הרע. יומם השמש לא יכבה, שתוכל ללמוד תורה ולקיים מצוות הנהיגות ביום. וירח בלילה, שלא יפגעו כך לסטים בחשכת הלילה, וכן שאר צרות ומרעין בישין בענייני עוה"ז. ה' ישמרך מכל רע בגשמיות, ישמור את נפשך נפש האלוהית.

וכפי מה שהצרות מתגברות והגענו כבר לדיוטא התחתונה, עלינו לשמוח בישועתינו הקרובה לבוא. כי כל זמן שהצרה היתה בגשמיות או ברוחניות בלבד, אז גם הישועה לא היתה בשלימות, אבל עתה שלקינו בכפלים ברוחניות ובגשמיות, הננו בטוחים כי ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם, בגאולה וישועה אמיתית ועולמית. ומזמרים שיר זה בשמחת בית השואבה, כדי להתעורר במדת הבטחון והשמחה.

ובחג הסוכות מומשיכים שיחיש השי"ת ישועתינו ופדות נפשינו ברוחניות ובגשמיות, שיהא לנו שנה טובה ברוחניות, אין טוב אלא תורה (ברכות ה' ע"א), ומתוקה בגשמיות.

בשוה"ט אושפיזא דיעקב שלימא תשל"ח

שמיני עצרת ושמחת תורה

גם בחלוף הימים הק' יכולים לעבדו ולהשיג עריבות נועם ה'

כל העולם כולו שממנו יוצא חושך, וידוע מספה"ק שזה מורה על הקליפות שמקיפים את העולם, בסוד קליפה המקפת את הפרי כידוע מאריה"ק.

לזה מקיפין את הבימה, לרמז שה' אתנו ולא נירא אף לרדת לתוך הקליפות, כי גם חושך לא יחשיך ממך ולית אתר פנוי מיניה כלל, וכמו שאמר הבעש"ט על כי הנה אויבך ה', שגם באויבים דהיינו בקליפות יש ה'. ולכן אף דקמו עלן כי כסלא לאוגיא, לא נירא ולא נפחד, כי גם בחושך על פני תהום יש רוח אלקים שמרחפת על פני המים. וזה הענין נמי אצל פירות שהקליפה שומרת את הפרי והבן.

ולכן ביום זה מסיימים את התורה וקורים וימת משה עבד ה' ומפטירין ביהושע משה עבדי מת ועתה קום עבור את הירדן וגו' אשר אנכי נתן להם לבני ישראל, כלומר אף שמת משה עבד ה' אשר עשה כל האותות והמופתים אל תיראו כי אני עודני אתכם, והתיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום.

ענין זריקת תפוחים – הכל מיד ה'

בדרך זה יש ליתן טעם לשבח על מנהג אבוה"ק לזרוק תפוחים ביום שמחת תורה. כי הנה כשאדם מקבל מתנה מבשר ודם זוכר לטובה את האדם שנתן לו, ולא ניכר כל כך כי מאת ה' היתה זאת, לא כן במציאה דאתיא ממילא בלי אמצעות בשר ודם, שאז יודע ומכיר כי ה' הקרה לפניו.

הנה החג הזה נזכר ונאמר בתפלות היום יום שמיני עצרת החג הזה, וטעמא בעי על השינוי מבשאר המועדים שבהם אומרים החג לפני שמזכירים את שם המועד, חג הסוכות הזה, חג המצות הזה.

עצרו עמי – אף בלא מצוות המועדות

ונקדים לבאר ענין יום טוב זה, על מה אדניו הוטבעו. ונראה דהנה כשעוברים ימים הקדושים בני א' חי הקדושים הנם מודאגים ונבוכים, כי בזמני קודש ועתות רצון בצירוף מצוות החגים עלתה בידינו לעבוד את השי"ת, ועתה שהימים הקדושים חולפים ביעף מאין נקה לעבוד את אלקינו.

לזה אומר לנו השי"ת ביום השמיני עצרת תהיה לכם, עצרו עמי עוד יום אחד, עמי דייקא, כי אמנם עד עתה היו לכם מצוות המועדות לסעד ולעזר, אבל גם עכשיו אני אתכם ולא אעזבכם, וגם בכל ימות השנה אם ירצה אדם ויתחזק בעבודת הבורא, יוכל להרגיש ולהשיג עריבות נועם אור ה' כמו בימים הקדושים.

ענין הקפות – לית אתר פנוי מיניה

בזה יש לומר טעם למנהג ההקפות, הגם שנעו מעגלותיה לא תדע ואף מלאכי מרום לא באו בסודה, מ"מ בפשטות התוה"ק יש ליתן טעם ע"פ הגמרא (חגיגה י"ב ע"ב) תהו קו ירוק שמקיף את

פרטית מאתו ית"ש. ויש לענין הזה שייכות ליום שמחת תורה וכנ"ל והבן.

עדיין חביבותיה גבן

נמצא ששונה יו"ט זה משאר כל המועדים שנקבעו לזכר הנסים שנעשו בימים ההם בזמן הזה, ולכן אומרים ביום חג הסוכות הזה, כלומר שהחג שנקבע בתורה ביום הזה, גורם למצות סוכה שתבא. משא"כ ביו"ט זה שאינו חג מיוחד לזכר איזה מאורע שהיתה, אלא מחמת שהקב"ה אומר לנו היום עכבו עמי, אנו שמחים ורוקדים על אשר לא עזב אותנו ועדיין חביבותיה גבן, וזה אומרנו ביום שמיני עצרת, שהשי"ת אומר לנו עצרו עמי, ומזה נהיה החג הזה, ונתארך החג ע"י שאנחנו בטוחים שה' אתנו הלאה, ולא יעזבנו ולא יטשינו.

בשנה"ט ליל שמחת תורה תשל"ח

עובדא ידענא מדו"ז הגה"ק בעל דברי יחזקאל זי"ע שחתנו הרה"ק ר' מנחם מפריסטק זללה"ה היה סמוך על שולחנו, ופעם בחג הסוכות חלה ונפל למשכב ולא הלך לבית התפלה, ובעת עריכת שוה"ט ביום שמחת תורה ביקש שיובילו את מטתו לחדר הסמוך לשם, ובאמצע שמע רעש גדול בבית המדרש והבין שזה הכנה לקראת זריקת התפוחים, ונתעורר לבכי על מצבו שלא זכה להיות שם ועכ"פ לחטוף תפוח. תוך כדי הרהורו בזה נפל תפוח על החלון ושבר את החלון, וירד ישר על מטתו.

ע"ז זה מורים בזריקת התפוחים, שכמו שתפוחים הללו נכתבו ונחתמו בשמים למי יגיע ומי יקבל, והם בבחי' מציאה שניכר בהם השגחת ה'; כן הדבר הזה בכל הענינים, שאין שום מקרה בעולם כלל ויד ה' בכל דבר, והכל בהשגחה

התוכן

ראש השנה

עיקר מגמתינו שיתגלה מלכותו ית"ש בעולם

דרך תלמידי בעש"ט שלא לעורר בעונשי גיהנם / התשובה הנכונה - מתוך אהבת ה' / תשובה על תשובה בלתי נכונה / התפלות בר"ה - למען שמו באהבה / הצפי לגאולה - שיתקדש שמו ית' בעולם / בשביל שבנ"י מבקשים רק על כבודו מתעורר רחמים

שבת שובה

עיקר התשובה על ביטולה של תורה

ביטול תורה - עוון שבנ"א מזלזלים / ביטול תורה גורם עיכוב התפלות / שבת שובה - תשובה על השבת / ודברת במ ולא בדברים בטלים / תורה אגוני ומצלי

יום הכיפורים

רצונינו לעשות רצוניך ומי מעכב שאור שבעיסה

ע"י ביטול החומר ביום הק', מתעוררים בנ"י לתשובה מאליהם / התעוררות בנ"י ביום הק' - הוכחה שחטאו רק מטמטום לב / היצה"ר מסמא עיני בני אדם / ע"י קדושת היום הודע אליו חטאתו / ה' פוקח עינים עוורות - וישראל שבים מעצמם

סוכות

לקבל באהבה גם יסורים רוחניים וקושיים בעבודת ה'

יסורי הצדיקים - הפרעות בעבודת ה' / חייב לקבולינהו בשמחה - אפי' קושיים רוחניים / בטל רצונך מפני רצונו / שמחת בית השואבה - לשמוח גם במצבי ירידה / איגוד ארבעת המינים - הוראה שכולם אהובים / בני"י מבקשים ישועה גשמית ורוחנית

שמיני עצרת ושמחת תורה

גם בחלוף הימים הק' יכולים לעבדו ולהשיג עריבות נועם ה'

עצרו עמי - אף בלא מצוות המועדות / ענין הקפות - לית אתר פנוי מיניה / ענין זריקת תפוחים - הכל מיד ה' / עדיין חביבותיה גבן

